NASCHRIFT

Na vandaag durf ik u niet recht meer in de ogen te kijken. Want ik schrijf wel eens over schelpen, en rommel daarbij nogal eens met de namen. U zou zich na het bovenstaande wel eens kunnen gaan afvragen of mijn motieven wel zuiver zijn, of mijn schrijven niet zozeer de wetenschap dient dan wel mijn ijdelheid, ja zelfs of ik niet zomaar wat schrijf om op te vallen. En omgekeerd, als u al eens wat schreef, wat moet ik niet allemaal van u gaan denken?

Nee, ik vind die insinuatie van de heer Lacourt niet zo leuk, en heb geprobeerd hem over te halen een en ander wat aardiger te formuleren. Maar die bleek even onplooibaar als hij onkreukbaar is. Het moest maar eens ferm gezegd worden, meende hij, want iedereen wist toch dat de zaken zo lagen, en hij noemde immers geen namen. Maar juist omdat hij geen namen noemt is nu iedereen verdacht.

Voor het overige ben ik het helemaal met de heer Lacourt eens. Al is zijn voorbeeld, pullastra versus senegalensis, misschien niet zo gelukkig gekozen. De discussie daarover wordt echter door anderen in "Het Zeepaard" gevoerd, zodat ik me daar gelukkig buiten kan houden. Wel wil ik de gelegenheid aangrijpen u een mijns inziens beter voorbeeld te noemen. Tot voor kort was het gebruikelijk om vertegenwoordigers van het geslacht Rissoa ook gewoon Rissoa te noemen. Zie bijvoorbeeld de eerste twee drukken van Entrop, "Schelpen vinden en herkennen", of zelfs het zeer onlangs verschenen deel van Fretter & Graham, "The Prosobranch molluscs of Britain and Denmark 4; marine Rissoacea". In 1972 verscheen echter Nordsieck's revisie van de Rissoacea, waarin het vroegere geslacht Rissoa onbarmhartig, dat wil zeggen ongeargumenteerd, en op soms grillige wijze werd gesplitst in tal van geslachten als Turboella, Benzia, Rissostomia en dergelijke. In juli '76 hield ik in "Basteria" een geargumenteerd pleidooi voor handhaving van de oude, gebruikelijke namen en herstelde ik enkele grilligheden in Nordsieck's opvattingen. In december '77, dus bijna anderhalf jaar later, verscheen er van Nederlandse hand een publicatie waarin desondanks onverkort werd vastgehouden aan de door Nordsieck ingevoerde namen, compleet met grilligheden als R. radiata Philippi en R. lineolata Michaud in verschillende genera. Bovendien bestond de auteur het ook nog om R. parva (Da Costa) en R. interrupta (Adams), soorten die zo nauw verwant zijn dat nog niet eens zeker is of het wel om twee soorten gaat, in verschillende genera onder te brengen. De auteur? Ja, juist, dat was de heer Lacourt, in "Zoölogische Mededelingen".

Misschien is dus toch het gelaakte gesol met namen vaak niet zozeer een kwestie van boos opzet dan wel van een linkerhand die zich niet houdt aan wat de rechterhand leert. Dat kan gemakkelijk, want in de systematiek heeft de linkerhand nu eenmaal erg veel vrijheid om te doen en laten wat hij wil. Wat zelfdiscipline van de auteurs kan derhalve geen kwaad. Een goed hulpmiddel daarbij is zich te dwingen om niet alleen mening en conclusies, maar ook feiten en argumenten ordelijk te presenteren. Helaas wordt deze elementaire eis van wetenschap bedrijven nogal eens genegeerd. Zo is het wel voorgekomen dat iemand, toen hij er bij gebrek aan goede argumenten niet in slaagde een kritische (en terecht wat achterdochtige) collega ervan te overtuigen dat hij een goede nieuwe soort in handen hield, de discussie in zijn voordeel beëindigde met

de opmerking dat de collega minder goed tot oordelen bevoegd was omdat hij zich minder in deze specifieke materie had verdiept. Een hopelijk ook in uw ogen wel zeer onwetenschappelijke benadering. Toch werd de nieuwe soort gepubliceerd. De les is duidelijk. Een auteur dient te worden beoordeeld naar de kwaliteit van zijn argumenten. Als er chaos dreigt zijn wij daarom met zijn allen verantwoordelijk. Want dan hebben we onze auteurs niet voldoende kritisch beoordeeld.

A.V.